

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Pedagogika		13.3.0454	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Pracownia Dydaktyki Biologii			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Chemii	Chemia	forma	stacjonarne
		moduł	chemia biomedyczna, analityka i diagnostyka chemiczna, chemia i
		specjalnościowy	technologia środowiska, chemia obliczeniowa
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Iwona Majcher			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Konwersatorium		zajęcia 60 godz.	
Sposób realizacji zajęć		konsultacje 5 godz.	
zajęcia w sali dydaktycznej		praca własna studenta 35 godz.	
Liczba godzin		RAZEM: 100 godz. - 4 ECTS	
Konwersatorium: 60 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2019/2020 zimowy			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
fakultatywny (do wyboru)	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Egzamin		
	Formy zaliczenia		
	- egzamin		
- Analiza tekstów z dyskusją	- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych		
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)	otrzymywanych w trakcie trwania semestru		
- Gry symulacyjne	Podstawowe kryteria oceny		
- Praca w grupach	Podczas zajęć student realizuje następujące zadania, za wykonanie których otrzymuje punkty:		
- Wykład konwersatoryjny	1. Zeszyt pracy własnej – 20 pkt		
- zeszyt pracy własnej studenta, referat	2. Referat (przygotowanie, wygłoszenie, przygotowanie streszczenia) – 20 pkt		
	3. Kolokwium - 20 pkt		
	4. Prace wykonywane podczas zajęć – 30 pkt		
	5. Aktywność na zajęciach – 10 pkt		
	6. Punkty premia: 100% obecności na zajęciach – 10 pkt		
	Warunkiem zaliczenia egzaminu jest zgromadzenie co najmniej 60 punktów , przy czym		
	każde z		
	zadań 1-4 musi być zaliczone na co najmniej 10 punktów. W przypadku, gdy student		
	nie spełnia		
	tego wymagania przystępuje do ustnego egzaminu z całości materiału objętego		
	kursem.		
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			

Poziom osiągniętych efektów kształcenia zostanie zweryfikowany na podstawie wykonanej przez słuchacza pracy zaliczeniowej (K_MNK_W02, K_MNK_W03, K_MNK_W04, K_MNK_W06, K_MNK_W09, K_MNK_W10, K_MNK_W14, K_MNK_U01, K_MNK_U02, K_MNK_U03, K_MNK_U09, K_MNK_U10, K_MNK_K01)

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

brak

B. Wymagania wstępne

brak

Cele kształcenia

1. Dostarczenie wiedzy o istocie, celach i prawidłowościach procesu dydaktyczno-wychowawczego, opiekuńczego.
2. Charakterystyka klasy szkolnej jako środowiska społecznego i wychowawczego.
3. Zapoznanie z podstawami metodyki wychowania (projektowanie planu pracy wychowawczej, zasad współdziałania wychowawcy ze środowiskiem, kierowanie wychowawcze grupą, komunikacja interpersonalna, rozpoznawanie i rozwiązywanie konfliktów).
4. Wdrażanie do pogłębionej refleksji nad własnymi stylem wychowawczym i wyposażenie w narzędzia umożliwiające samodoskonalenie w tej dziedzinie.
5. Analiza dylematów zawodu nauczyciela (kompetencje zawodowe, etyka, odpowiedzialność prawna, ustawiczne uczenie się, wypalenie zawodowe, planowanie ścieżek własnego rozwoju zawodowego)

Treści programowe

B. Problematyka ćwiczeń

Wychowanie a rozwój. Funkcje wychowania. Proces wychowania, jego struktura, właściwości, dynamika. Przymus i swoboda w wychowaniu.

Wychowanie jako urabianie i jako wspomaganie rozwoju. Wychowanie adaptacyjne i emancypacyjne. Wychowanie a manipulacja. Podmiotowość w wychowaniu. Podstawowe środowiska wychowawcze: rodzina, grupa rówieśnicza, szkoła. Style i postawy wychowawcze. Konteksty wychowania.

Źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania.

Szkoła jako instytucja wychowawcza. Środowisko społeczne klasy i szkoły. Autokratyzm i demokracja w szkole. Proces i wzorce komunikowania się na terenie szkoły. Ukryty program szkoły. Postawy nauczycieli i uczniów. Kształtowanie i zmiana postaw. Praca z grupą rówieśniczą. Tworzenie klimatu wychowawczego w klasie i w szkole. Plan pracy wychowawczej. Metody wychowawcze i ich skuteczność. Umiejętności wychowawcze.

Trudności wychowawcze. Konflikty w klasie i w rodzinie. Błędy wychowawcze. Granice i mierniki oddziaływań wychowawczych. Kryzys szkoły.

Pozaszkolne instytucje wychowawcze i resocjalizacyjne. Współpraca rodziny i szkoły. Współpraca szkoły ze środowiskiem.

Zawód nauczyciela. Role zawodowe nauczyciela. Wzór osobowy, postawa i kunszt nauczycielski. Powinności nauczyciela i rozwój profesjonalny.

Program wewnętrzny nauczyciela. Przygotowanie zawodowe nauczyciela. Wiedza prywatna, potoczna a wiedza naukowa nauczyciela. Etyka nauczycielska. Uczenie się w miejscu pracy. Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe jako warunki awansu zawodowego. Uczenie się przez całe życie nauczycieli. Wypalenie zawodowe nauczycieli – przyczyny, symptomy, strategie zaradcze.

Profilaktyka w szkole. Konstruowanie klasowych i szkolnych programów profilaktycznych. Promocja i ochrona zdrowia uczniów. Diagnoza nauczycielska. Podstawowe techniki diagnostyczne w pedagogice. Uwarunkowania procesu diagnostycznego. Rozpoznawanie i ocena poziomu rozwoju ucznia. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna - regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia. Postępowanie pedagogiczne z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pomoc uczniowi z problemami zdrowotnymi – choremu przewlekłe i niepełnosprawnemu.

Współpraca z rodzicami ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i specjalistami pracującymi z uczniem.

Komunikacja i kultura języka. Procesy komunikowania się. Bariery komunikacji. Media i ich wpływ wychowawczy. Nauczyciel w procesie komunikacji - autoprezentacja, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie. Komunikacja niewerbalna. Porozumiewanie się emocjonalne w klasie. Style komunikowania się uczniów i nauczyciela. Bariery komunikacyjne w klasie. Porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych.

Progi edukacyjne. Zmiana szkoły, adaptacja w nowej rzeczywistości szkolnej, wybory edukacyjne i zawodowe. Ambicje i aspiracje. Motywacja.

Poradnictwo edukacyjno-zawodowe. Nauczyciel jako doradca. Wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej. Metody i techniki określania potencjału ucznia. Przygotowanie młodzieży do samokształcenia, pracy nad własnym rozwojem oraz do aktywnego uczestnictwa w rynku pracy. Rynek edukacyjny i rynek pracy. Droga rozwoju zawodowego. Uczenie się przez całe życie.

Praca opiekuńczo-wychowawcza nauczyciela na III i IV etapie edukacyjnym. Program wychowawczy. Edukacja zdrowotna, programy profilaktyczne.

Wspieranie uczniów w radzeniu sobie z problemami wieku dorastania. Tworzenie środowiska sprzyjającego rozwojowi, stymulowanie rozwoju społeczno-moralnego młodzieży, animowanie życia społeczno-kulturalnego, wspieranie samorządności i autonomii uczniów w szkole. Dynamika grupy uczniowskiej. Współpraca i współdziałanie uczniów. Rozwiązywanie konfliktów, mediacje.

Współpraca szkoły ze środowiskiem i nauczyciela z rodzicami uczniów.

Wykaz literatury

Tyrała P., Metodyka wychowania. Bliżej nauczycielskiej prakseologii, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2002.

Bielawska D., Elementy metodyki wychowania, TWP, Szczecin 1999.

Śliwowski B., Pedagogika tom 1, Wyd. GWP, Gdańsk 2006.

Gordon T., Wychowanie bez porażek w szkole, PAX, Warszawa 1995.

oraz podawana bezpośrednio na ćwiczeniach, w przypadku referatu - ustalana indywidualnie przez studenta.

Kierunkowe efekty kształcenia

Wiedza

K_MNK_W02: posiada wiedzę na temat procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, w tym w działalności pedagogicznej (dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej), oraz ich prawidłowości i zakłóceń K_MNK_W03: posiada wiedzę na temat wychowania i kształcenia, w tym ich filozoficznych, społeczno-kulturowych, psychologicznych, biologicznych i medycznych podstaw K_MNK_W04: posiada wiedzę na temat współczesnych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów K_MNK_W06: posiada wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej, poszerzoną w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych i uwzględniającą specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z zaburzeniami w rozwoju K_MNK_W09: posiada wiedzę na temat specyfiki funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych K_MNK_W10: posiada wiedzę na temat metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach ogólnodostępnych, w szkołach i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych) K_MNK_W14: posiada wiedzę na temat etyki zawodu nauczyciela K_MNK_U01: potrafi dokonywać obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych K_MNK_U02: potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji K_MNK_U03: potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych K_MNK_U09: potrafi kierować procesami kształcenia i wychowania, posiada umiejętność pracy z grupą (zespołem wychowawczym, klasowym) K_MNK_U10: potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie K_MNK_K01: ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych)	Student ma wiedzę w zakresie: - wychowania i kształcenia, w tym ich filozoficznych, społeczno-kulturowych podstaw, - współczesnych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów, - głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących, - struktury i funkcji systemu edukacji – celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, - podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów szkolnej edukacji (np. instruktorów harcerskich) oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych, - specyfiki funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, - bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie, - projektowania ścieżki własnego rozwoju i awansu zawodowego, - etyki zawodu nauczyciela;
	Umiejętności - potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji, - potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych, - potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością pedagogiczną korzystając z różnych źródeł - posiada umiejętności diagnostyczne pozwalające na rozpoznawanie sytuacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, opracowywanie wyników obserwacji i formułowanie wniosków,
	Kompetencje społeczne (postawy) - ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (wychowawczych i opiekuńczych), - jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela, - posiada niezbędną wiedzę z zakresu zasad bezpieczeństwa, udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna
Kontakt iwona.majcher@biol.ug.edu.pl	